

[Undervisningsministeren.]

indgå i tilskudsgrundlaget, og om sådanne udgifter indgår blandt de driftsudgifter i den offentlige skole, som danner begrænsningen for den private skoles tilskudsberettigede forbrug.

Spørgsmålet er ikke løst i lovforslaget, og ministeriet har ikke taget endelig stilling hertil. Jeg er i og for sig velvilligt stemt over for tanken om at give tilskud til befodringsudgifter, da disse udgifter kan betyde en væsentlig økonomisk belastning for hjemmet. Jeg er imidlertid betænkelig ved at indføre en befodringsordning, da den som følge af forholdenes forskellighed inden for privatskoleområdet let vil kunne give anledning til besværlig administrativ kontrol, og selv om jeg ikke tror, at en befodringsordning vil give anledning til misbrug, vil det i hvert fald være vanskeligt at finde frem til en ordning, der løser de private skolers problemer uden at stille dem bedre end de offentlige skoler.

Skoleorganisationerne har også rejst spørgsmålet om fripladstilskud. Vi har ikke optaget nogen bestemmelse herom i lovforslaget, men det er ministeriets hensigt fra 1. april 1970 at søge hjemmel på de årlige finanslove for en bevilling til ydelse af fripladser til elever under den undervisningspligtige alder. Elever over denne alder må være henvist til at søge støtte til deres uddannelse i en kommende støtteordning for unge under uddannelse.

Så længe loven om ungdommens uddannelsesfond ikke er revideret, opretholdes dog de gældende elevstøtteordninger for de frie skoleformer, d. v. s. efterskoler, folkehøjskoler, landbrugsskoler og husholdningsskoler. Disse støtteordninger er alle baseret på det årlige udgiftsbeløb, som skønnes fornødent til dækning af udgifterne ved ophold på skolen. Da den foreslåede tilskudsordning vil give de frie skoleformer en gennemsnitlig større tilskudsdekning end hidtil, må det forventes, at dette udgiftsbeløb bliver væsentligt mindre i fremtiden, og statens tilskud til dækning af opholdsudgiften vil derfor blive tilsvarende reduceret.

Som følge af lovforslagets gennemgående forbedrede tilskudsvilkår for de frie skoleformer vil disse skoler muligvis blive i stand til at forøge deres udgifter. Der vil herved kunne opstå mulighed for, at skolerne ved

hjælp af det forøgede statstilskud forhøjer deres lærerlønninger, idet disse ikke under den nugældende lovgivning er fikseret inden for faste lønrammer. En skole kan således frit bestemme, om en lærer skal lønnes som folkeskolelærer eller som seminarlærer og kan ligeledes give særlige løntillæg. I det omfang sådanne lønforhøjelser ikke må anses for berettigede, vil vi drage omsorg for, at der ikke tillægges dem virkning ved den kommende indplacing af lærerne i forbindelse med en eventuel omlægning af lærerlønningerne inden for de frie skoleformer.

Den foreslåede tilskudsordning knytter, for så vidt angår folkehøjskoler, landbrugsskoler og husholdningsskoler, tilskuddet nærmere til årselevtallet end den bestående ordning, og det vil derfor være af afgørende betydning for disse skoleformer at få opgørelsen af årselevtallet ændret i overensstemmelse med ordningen i henhold til efterskoleloven, således at også elever på korte kursus kan medregnes. Undervisningsministeriet agter at søge en sådan ændring gennemført i forbindelse med den forestående revision af lovene om folkehøjskoler og landbrugsskoler samt husholdningsskoler.

Det nye tilskudssystem forudsætter for alle skoleformer månedlige a conto-udbetalinger af tilskudsbeløb, hvis størrelse skal ligge så nær det lovhjemlede tilskudsbeløb som muligt. Et sådant forskudssystem har ikke hidtil været gældende som generel regel, og det vil sige, at flere af skoleformerne — i overensstemmelse med de gældende regler — er langt bagud med a conto-beløb. Dette vil medføre, at der i en periode, hvis længde er forskellig for de enkelte skoleformer, egentlig skulle udbetales forskud både efter ny og gammel tilskudsordning. Skoleorganisationerne har imidlertid erklæret sig villige til at udsætte afregningen af deres resttilgodehavender efter den hidtidige lovgivning et stykke tid og til at attrappe den over nogle år. Jeg vil senere fremsætte ændringsforslag til lovforslaget herom.

Det foreliggende lovforslag omhandler alene bestemmelser om tilskud og statslån til de pågældende skoleformer, men ikke de nærmere bestemmelser om skoleformerne i øvrigt, heller ikke tilskudsbetingelserne. Disse betingelser er forskellige fra skole-